

www.omkonst.com

Motvindens utmaning

Siri Derkert, Johanna Gustafsson, Lisa Jeannin, Agnes Monus, Skulpturens hus, Vinterviken 16/6 – 29/8 2004

Text: Leif Mattsson

Betongristning, 1950-60 © Siri Derkert

Varje ny utställning med Siri Derkerts verk måste betraktas som en stor händelse i svensk konst. På Skulpturens Hus får hon under sommaren samsas med tre yngre kvinnliga konstnärer om de vackra utställningsytorna.

Siri Derkerts (1888-1973) betydelse för den svenska konsten under nittonhundratalet är svår att överskatta. Med obruten styrka raserade hon mur efter mur av konstnärlig dogmatism. Hon kom också att bli en av huvudpersonerna för

den kvinnliga frigörelsen, speciellt inom konstens område. Motståndet mot kvinnliga konstnärer var ju institutionaliserad under stora delar av nittonhundratalet. När Skulpturens hus nu visar ett sextiotal betongristningar, ett stort antal småskulpturer samt två originalkartonger till utsmyckningen på östermalms tunnelbanestation, är det närmast att betrakta som en konsthistorisk högtid. Nya konstnärsgenerationer ges här tillfälle att se med vilken styrka och experimentlusta Siri Derkert skrev in sig i den svenska konsthistorien. Glädjande nog känns hennes verk än i dag lika fräscha, vilket inte alltid är fallet när det gäller banbrytande modernistisk konst. Hennes betongristningar intar golvet i den vackra huvudsalen med en fullständigt självklar auktoritet.

Medutställarna får ursäkta, men i rollen som en konstens grand old lady dominerar Derkert utställningen. De varierande lokalerna i den gamla krutfabriken erbjuder dock många möjligheter till personlig exponering för de tre övriga. Agnes Monus (f.1953) är väl den som tydligast utnyttjat sina utställningsytor, som också ligger väl skilda från de övrigas. Hennes komplexa arbeten i järn och bly samt elkablar som alluderar på nervbanor och synapsfunktioner, är konsekventa och mogna. Verken har en solitär styrka och ett sällsamt vemod, mitt i allt det tekniska. Ett släktskap med Eva Hesses arbeten under sextioalet går delvis att spåra, dock utan att skymma Monus egen personlighet.

Att låta olika generationer konstnärer mötas på detta sätt är garanterat utvecklingsbart. Men naturligtvis kan man inte jämföra konstnärskapens fullödighet, då deras förutsättningar är så olika. Johanna Gustafssons (f.1974) videoinstallation och Lisa Jeannins (f.1972) utsågade "träteckningar" är intressanta. Och visst känns det närmast uppsluppet att se Jeannins teckningar konfrontera Derkerts betongristningar. En konfrontation som den senare säkert skulle ha uppskattat. Möjligen kan man säga att både Gustafsson och Jeannin får se upp, trots goda avsikter, så att de inte hamnar i en alltför tidstypisk medvind genom något förenklade problemställningar. Det är arbetet i motvind - mot samtidens trender - som formar de komplexa konstnärskapen på längre sikt. Vilket på denna utställning tydligt åskådliggörs i Siri Derkerts bångstyriga motvallsexperiment.

Stockholm 2004-06-21 © Leif Mattsson

Publicerad: Omkonst, 2004-06-21

<https://www.omkonst.com/04-derkert-samling.html>